

terne have ved deres aarlige Indberetninger til Ministeriet sat dette fuldstændig i Stand til at paase, om Bestemmelserne i § 10 bleve opfyldte eller ikke, og ikke ladet Ministeriet i nogenstomhelst Tvivl om, at de selv antog at have opfyldt dem. Jeg skal iblandt Forpagternes Indberetninger tage, hvad der først falder mig i Hænde, det er Beretningen for 1867—68, hvort der iblandt Andet yttres: „S Eghed med de foregaaende Aar er man vebbleven med at udlægge Undermaalsøsters navnlig i 4de Afdeling, hvilket viser sig at være et taknemmeligt Arbejde, forudsat, at det nuværende Ministerium vil lade de nuværende Forpagtere nyde Godt af den Præmie, som i Kontrakten stilles i Udigt for Plantning og Fædning, hvortil man smigrer sig med at have gjort sig fortjent“. Naar Forpagterne altsaa udtale sig saaledes for Regjeringen, og Kontraktens § 10 udtrykkelig stiller Regjeringen og Forpagterne saaledes overfor hinanden, at Forpagterne kun ved at undlade Opfyldelsen af Betingelserne i § 10 vilde fortabe den Ret, som denne ellers sikker dem, saa har Regjeringen ved uden Indbending at modtage disse Indberetninger, givet sin Anerkjendelse af, at Forpagterne have opfyldt Betingelserne, og kan ei nu bag efter henvise Forpagterne til Domstolene. Jeg siger altsaa, at den høitærede Minister nu betragter Sagen fra den forkerte Ende. Det er ikke nu, at Spørgsmaalet om Forpagternes Ret skulde afgjøres; det var den Gang, da de indberettede til Ministeriet, hvad de for at sikke sig denne Ret havde udført, og henstillede til Ministeriet, hvortil dette fandt Udførelsen tilfredsstillende eller vilde anbefale andre Medlers Anvendelse. Ministeriet har havt Leilighed nok til i Løbet af de 10 Aar at kontrollere Forpagternes Fremgangsmaade og gjøre Indsigelse inod den, hvis den dertil havde havt fjerneste Anledning. Havde Ministeriet havt Tvivl om, hvortil Forpagterne havde opfyldt de Betingelser, hvorpaa de begrunde deres Paastrand om den i § 10 hjemlede Ret, da havde det været Ministeriets Pligt forinden Forpagtningstidens Udlob at sætte Forpagterne i Kundskab om, hvorledes de kunde sjerne Mi-

nisteriets Tvivl; thi Forpagterne vare dog vel berettigede til at faae at vide, hvorledes de kunde opfylde Betingelserne i § 10 til Ministeriets Tilfredshed; men Regjeringen har, efter min Mening, ingenstomhelst Berettigelse til nu efter de 10 Aars Udlob at gjøre Forpagternes Ret tvivlsom og fordre, at de skulle bevise for Domstolene, hvad de maatte antage ikke længere behøvede noget Bevis. Naar den høitærede Minister dernæst sagde, at han havde det alvorligste Duffe om at være billig og imødefommende mod Forpagterne, skal jeg gjentage, at jeg har saa megen Høilagelse for den høitærede Minister, at jeg end ikke i min Tanke vil reise nogen Tvivl om, at han har ønsket retfærdig at værne om Statskassens Interesser uden derfor at fornærme Forpagterne; men jeg skal lige fuldt gjentage, at jeg ikke er i Stand til at forstaa, hvorved han har lagt denne Velvilje eller Humanitet mod Østersforpagterne for Dagen. Han siger, at han har adspurgt sagkyndige Mænd om, hvortil Forpagterne have opfyldt deres Forpligtelser, og han nævnedes Ristrikontroløren og en anden som meget sagkyndig betegnet ung Mand, hvis Sagkundskab jeg i Dvrigt ikke kjender Noget til og ei heller tror, at Offentligheden har nogen Kundskab om. Men jeg skal bemærke, at hvis Regjeringen har havt en saadan Sagkundskab ved Siden af sig, hvorfor har den da ikke benyttet den, da den skulde benyttes, nemlig da den fik de aarlige Indberetninger, hvori Forpagterne udtale, at de have opfyldt deres Forpligtelser efter § 10 i Kontrakten og derved haabe at have sikret sig Rettighederne efter § 10? Da skulde Regjeringen have tilkaldt disse Sagkyndige og sagt til dem: Ere I enige heri? Og dersom de ikke vare det, skulde Regjeringen have sagt til Forpagterne: Rei dette er ikke tilstrækkeligt; Øders Ret efter Kontrakten er knyttet til Betingelser, som endnu ei ere opfyldte. Havde Ministren gjort dette, saa havde Forpagterne kunnet opfylde Betingelserne efter Ministerens og hans kloge Mænds Anvisning; men saaledes som Ministren har taget Sagen, eksisterer der paa Guds vide Jord ikke nogen Forpagter, der kan opfylde Betingelserne saaledes, at Ministeriet ei bag efter kan sige, at det ikke er